

Kedves Testvérek!

Ebben az évben a Rendhez írt Levelem egybe esik a Megszentelt Élet Évének kezdetével. Az év folyamán a Pápa és az Egyház azt kéri tőlünk, hogy hálaadással emlékezzünk meg a múltunkról, éljük meg szenvedélyes szeretettel a jelent és reménységgel telve öleljük át a jövőt. Olyan évről van tehát szó, amelynek során fontos lesz, hogy külön-külön mindnyájan és minden közösség, elmélyítsük hivatásunkat, annak tudatát, hogy a megszentelt élet különleges formájában, amely a mi ciszterci karizmánk, közelebbről követhetjük Krisztust.

Amit ennek a Levélnek segítségével el szeretnék kezdeni veletek, az éppen a hivatásunk elmélyítésének munkája és útja, azáltal, hogy visszatérünk a forrásához; mert egy olyan szerzetescsalád, amely történelmének hosszú folyamán sokat gazdagodott, de eléggé szét is szóródott és sokfélévé lett, csak így találhatja meg újra a kezdetek frissességét. Egy karizma, mivel a Lélek ajándékaról van szó, sohasem öregszik meg önmagában, azonban a személyekben és a közösségekben gyakran ellanyhul a frissessége, veszít az ízből, buzgóságából, szenvedélyes lelkesedéséből. Miként a Lélek az Efezusi Egyháznak, noha húséges és nagylelkű, mégis azt mondja: „kifogásom van ellened: az, hogy elhagytad első szeretetedet” (Jel 2,4).

Mikor elveszítjük a hivatásunk jelenje iránti lelkesedést, már nem sikerül hálatelten tekintenünk a múltra, sem pedig reménységgel a jövőre, mert csak a jelenben égő szeretet ad indokot és valóságos alapot a hálának és a reménynek. A múltért való hála és a jövőre vonatkozó remény olyan érzések, amelyek a jelen iránti szenvedélyes szeretetből fakadnak. A jelenben megélt lelkes szeretet táplálja a hálát és a reményt. Az a házaspár, akik ma szenvedélyesen szeretik egymást, hálásak a múltjukért és reménykedve tekintenek a jövőjükre. Az a házaspár ellenben, akiknél ma már nem ég a szeretet, a múltra csak nosztalgiával és sajnálattal gondol, a jövőre pedig félelemmel, vagy jobb napokról álmodozva.

A valódi kérdés, amelyet föl kellene tennünk magunknak, az egyetlen fontos kérdés ahhoz, hogy teljességgel élhessük a megszentelt életet, csakúgy, mint az egész keresztény életet, ez: hogyan élhetnénk hivatásunkat ma szenvedélyes szeretettel? Csak innen elindulva éled újra a hála és a remény lángja.

A találkozás

Az „első szeretet” gyakran csak a rajongásra korlátozódik. Mégis, amikor a Jelenések könyve az „első szeretetről” beszél, nem annyira egy érzésre, hanem inkább egy találkozásra utal. A találkozás sokkal nagyobb, sokkal mélyebb, mint a rajongás, mert a találkozás olyan valóság, amelyben mindenekelőtt a személyek számítanak. Ha manapság a családi és közösségi kötelékek nem tartósak, talán azért van, mert azt gondoljuk, hogy a hűség helye egy érzés és nem a kapcsolat azokkal a személyekkel, akikkel összekötjük magunkat. Ezzel szemben minden hivatás a személy vagy a személyek iránti hűséget kéri, akikhez éppen a hivatásunk folytán tartozhatunk és feladatunk tartozni.

A szerzetesi hivatás magában foglalja az Úr Jézushoz való szoros odatartozást, annak hűségét, hogy „vele legyünk” (Mk 3,14) és, hogy együtt legyünk azokkal a személyekkel, akiken keresztül megadatik nekünk, hogy Neki engedelmeskedhetünk és Őt szerethetjük az Ő titokzatos Testének konkrét valóságában. Azoknak, akik a monasztikus életre kaptak meghívást szent Benedek nagyon világosan tudtára adja azt a követelményt, hogy „Krisztusnak semmit elébe ne tegyenek” (RB 72,11), de mindezt egy apátnak való engedelmességben és egy közösséghez való állandó, stabil és testvéri odatartozásban éljük.

Amikor hűségesek vagyunk abban, hogy követjük Krisztust személyesen és az Őt számunkra képviselő személyekben, akkor az érzés, nem alapja, hanem éppen következménye a hűségünknek. Míg a Regula elején szent Benedek azt kéri, hogy „késelem nélkül” engedelmeskedjenek az apátnak, majd hogyan mechanikusan (RB 5,1), a végén azt kéri, hogy „apátjukat őszintén és alázatos szeretettel szeressék” (RB 72,10). Míg azt kéri, hogy a testvérek között a kölcsönös engedelmesség és szolgálat hierarchikusan rendezett kapcsolata uralkodjék (RB 63), ennek gyümölcse mégis az kell, hogy legyen, hogy „egymást tisztán, testvéri szeretettel szeressék” (72,8). A személyekhez való hűség a gyöngéd szeretetre vezet, amely nem a másikat idealizáló vak szeretet, hanem a kapcsolat valódi érettsége, amely a kölcsönös megismerés és az egymásnak való megbocsátás útján növekedett.

A Krisztushoz való hűség is ily módon érik, és egyre inkább gyöngéd szeretetté válik. A Mester, a Rabbi, akit az elején követtünk (vö. Jn 1,38), Baráttá válik, Jegyessé, akivel találkozással minden embernek és az egész emberiségnek az élete beteljesedik (vö. Mt 25,1-11). A Vele való találkozás, ha Vele megtett úttá válik, megérelődve öleléssé, a szívek közösségévé alakul.

Az Evangéliumot átszövik az Úrral való találkozások. Átélmélkedve Jézus találkozásait az apostolokkal, a samáriai asszonnyal, Zakeussal, a gazdag ifjúval, Mária

Magdolnával, a leprásokkal, a bűnösökkel, az írástudókkal és a farizeusokkal, és még sokan másokkal, elmélyítjük azt az egyetlen és kizárólagos találkozást, amelyre mindnyájan külön-külön meg vagyunk hívva, hogy megéljük Vele. Az Emmauszi tanítványokról szóló Evangélium is, nem más, mint annak részletes leírása, hogy mit is jelent találkozni a feltámadt Úrral, és fölfedezzük benne, hogy Krisztus éppen azért győzte le a halált és a bűnt, hogy találkozhatunk Vele és megélhessük a Vele való közösséget.

„Csatlakozott hozzájuk”

Az Emmauszi jelenet segít azt is megértenünk, hogy ahhoz, hogy elmélyítsük a találkozásunkat Krisztussal, szükségünk van arra, hogy Vele legyünk úton, és, hogy gyakran éppen ezt tesszük, anélkül, hogy tudatában lennénk. „Miközben beszélgettek és tanakodtak, egyszer csak maga Jézus közeledett, és csatlakozott hozzájuk. De a szemüket akadályozta valami, hogy fel ne ismerjék” (Lk 24,15-16). Ő kezdeményezi a velünk való találkozást, Ő az, aki elkísér bennünket, aki beszél hozzánk, nekünk adja a Szentlelkét, és, aki velünk marad az Oltárizsentségben, az Egyházban, hogy a szemünk és a szívünk meg tudjon nyílni az élet Urával való találkozás eseményére.

A Jézussal való találkozás először is megtisztítja a gondolatainkat, a félelmeinket, a terveinket: „Meggzólította őket: »Miről beszélgettek egymással útközben?« Ők szomorúan megálltak. [...] »Pedig mi azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt. Azonfelül, ma már harmadik napja, hogy ezek történtek. «” (Lk 24,17-21).

A két emmauszi tanítvány szomorúan élük meg a jelenüket, lelkesedés nélkül, mert még amikor Jézussal voltak, akkor sem belé vetett reménységgel tekintettek a jövőre, hanem csak azzal a vággyal, hogy Jézus majd megvalósítja az ő dicsőségre és hatalomra vonatkozó terveiket. Ezért most a múltra sem tudnak hálával tekinteni, mert emberi várakozásaikban csalódtak.

Jézus kijavítja őket és elkíséri őket az emlékeik, szenvedélyes szeretetük és reménységük megtisztításának az útján. Mindezt úgy teszi, hogy velük van, elmélyíti velük Isten igéjét az Evangélium fényében, a Feltámadás Örömhírének a fényében, amely, még ha nem is írták le, már bekövetkezett és elkezdett terjedni. A Jézussal való találkozás, amikor megérinti az életünket, új kapcsolatot ajándékoz nekünk az élet minden dimenziójával és az idővel.

Az Emmauszi történet azt tanítja tehát nekünk, hogy a Krisztussal való találkozás csak akkor változtatja meg az életünket és csak akkor újítja meg, ha egy Vele megtett úttá válik. A

- kijavítás és a megtérés útjává: „Ó, ti oktalanok és késedelmes szívűek arra, hogy higgyetek!” (Lk 24,25),
- figyelmes hallgatás útjává: „És kezdve Mózesen és valamennyi prófétán, mindent megmagyarázott nekik, ami az Írásokban róla szólt” (24,27)
- kérés útjává: „Maradj velünk!” (24,29)
- kommúnió útjává: „Amikor asztalhoz ült velük, fogta a kenyeret, áldást mondott, megtörte, és odanyújtotta nekik” (24,30).

A lángoló szív tanúsága

A Jézussal való találkozás csak így alakítja át személyünket egészen a szívünk mélyéig: „Hát nem lángolt a szívünk, amikor beszélt hozzánk az úton, és feltárta előttünk az Írásokat?” (Lk 24,32). Egyedül Krisztus, a velünk úton lévő Ige képes bennünket egészen a bensőnkig átformálni. És mit hoz ez az átalakulás? Lehetővé teszi, hogy fölismerjük Krisztust, és, hogy mindent az Ő fényében lássunk. Ami azelőtt csalódás, szomorúság és félelem volt, hirtelen megtelik hálával, szenvedélyes szeretettel és reménységgel. És ez az, ami tanúvá tesz, bátor és fáradhatatlan tanúivá a Vele való találkozásnak, aki jelen van és él: „Még abban az órában útra keltek, és visszatértek Jeruzsálembe, ahol egybegyűlve találták a tizenegyet és a velük levőket. Azok elmondták: »Valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak!« Erre ők is elbeszélték, ami az úton történt, és azt, hogy hogyan ismerték fel őt a kenyértöréskor.” (Lk 24,33-35)

A Krisztusról szóló tanúságtétel az Egyházban és a világban, mintegy koncertté válik, a fények játékává, amelyek egymáson visszaverődnek és egymást felerősítik. A Vele való találkozásom a másikkal az Úrral való találkozásában verődik vissza, és mindez a találkozást egyre biztosabbá, egyre szebbé, egyre élőbbé és valóságosabbá teszi. Kommúnió, testvéri közösség születik belőle, barátság, amelyet semmi nem tud lerombolni, mert az alapja nem egy érzés, a szimpátia, az egymásra hangoltság, hanem a közösen megosztott tapasztalat arról, hogy az Úr jelen van és közöttünk él.

Az Úr pedig mindig újra egyesül a Vele való találkozás tanúságtételének ezzel a szimfonikus koncertjével, azért, hogy mindinkább mélyítse ezt a kimeríthetetlen tapasztalatot: „Amíg ezekről beszéltek, egyszer csak maga Jézus állt közöttük, és azt mondta nekik: »Békesség nektek!«” (Lk 24,36)

Amikor a közösségben gyakorolják az Úrral való találkozás és a Vele megtett út kölcsönös tanúságtételét, akkor az Ő Jelenlétével való találkozás, amely békét ad, még erősebb és még kézzelfoghatóbb lesz nem csak a közösség tagjai, hanem az egész világ számára.

Látni Krisztust az Ő Országában

Amikor elkezdtem írni ezt a levelet La Paz-i nővéreink farmján, 4000m magasban, éppen Borromeo Szent Károly emléknapja volt, aki, mint mi is, egy „zsinat utáni” püspök volt. Nagyon meglepett a szentmise könyörgése, mert úgy tűnik számomra, hogy tömören kifejezi a keresztény élet, és különösképpen a megszentelt élet egész kegyelmét és feladatát: „Urunk, Istenünk, őrizd meg népedben Borromeo Szent Károly püspök lelkületét, hogy Egyházad szüntelenül megújuljon az Evangéliumhoz való hűségben, és így megismertesse Krisztus valódi arcát a világgal.”

Az Evangéliumhoz való egyre nagyobb hűségnek, amely szüntelenül megújítja az Egyházat, nem annyira azzal kell törődnie, hogy az erkölcsi rend egy üzenetét adja tovább, hanem az Úr valódi arcát kellene tükröznie a világban, tehát a Vele való találkozást. Krisztus valódi arca a szeretetnek az a tekintete, amely minden embert azzal a vággyal keres, hogy találkozzon vele és együtt járja vele az utat. Az Úr valódi

arca akkor jelenik meg a világban, ha az életünk útját a Vele való találkozásnak szenteljük, miként az emmauszi tanítványok, és ha engedjük, hogy a találkozásról való tanúságtétel sürgető lelkesedése magával ragadjon bennünket.

Mindez ráirányította gondolataimat szent Benedek Regulája Prológusának egy szövegrészére, amelyből gyakran idézzük egyik vagy másik „híres” kifejezést, de amit ritkán elmélkedünk át a maga egészében:

„Mi lehetne édesebb számunkra, szeretett testvéreim, az Úrnak e minket hívó szavánál? Íme, így mutatja meg jóságosan az Úr az élet útját.

Övezzük fel tehát derekunkat hittel és a jó cselekedetek gyakorlásával, és az evangélium vezetésével járjuk az ő útjait, hogy méltók legyünk meglátni azt, aki országába hívott minket.” (RB Prol. 19-21)

Szent Benedek itt a Regula által felvázolt egész utat úgy foglalja össze, mint arra szóló meghívást, hogy kövessük Krisztust az Evangélium szerinti élet útján. Megérteti velünk, hogy a hivatásunk mindenekelőtt az Úr iránti vonzódás, mert elbűvölt, magával ragadott minket: „Mi lehetne édesebb?”. Az Úr szépsége, szépség, amely egybe esik jóságával és irgalmasságával, ez az a kontextus, amiben meg lettünk hívva az Ő követésére. Krisztust úgy követjük, hogy szemléljük Őt, vágyunk az Ő Arcára. Szelíd édessége hív és vonzz bennünket, és mi követjük, vágyakozva arra, hogy láthassuk Őt és szemlélhessük Őt Országában. Az Evangélium nem annyira egy törvény, hanem az Isten Igéjének szépsége, aki megtestesülve az élet megtapasztalása lett számunkra. A hitnek és a jócselekedeteknek elköteleződése nem annyira egy kötelezettség, hanem inkább a „felövezett derék” képével van itt bemutatva, amely lehetővé teszi, hogy könnyebben fussunk és feleljünk Krisztus vonzására, Őt követve az Evangélium szerinti élet útján.

Jézus arra hív bennünket, hogy lépünk be „az Ő Országába”. Az Ország ott van, ahol meglátjuk az Urat. Nem csak egy eljövendő Ország, egy az életem túli Ország, mert Krisztus megmutatta magát a világban és azt kéri tőlünk és azt ajándékozza nekünk, hogy lássuk, láthatjuk Őt az imádságban és a szeretetben.

A ma emberisége számára, amely oly szétszóródott és sebzett, egyre inkább sürgető, hogy az, aki Jézus közvetlenebb követésére van meghívva, mindenki számára alapvetően ennek a misztériumnak jele legyen. Akik Krisztust nézik, megmutatják az Ő valódi Arcát. A világnak pedig szüksége van arra, hogy meglássa az Úr valódi arcát azoknak a tekintetében, akik egész életüket annak szentelik, hogy „méltók legyenek meglátni Őt”. Az méltó meglátni Krisztust, aki engedi, hogy szépsége jobban vonzza őt, mint minden más szépség. Az, hogy minden másnál jobban vágyakozunk Utána, a vágy, amelyet az Ő hangja, az Ő szava felszít bennünk, miként az emmauszi tanítványok szívében, ez az embernek valódi érdeme Isten előtt. A gazdag ifjúnak nem az erény hiányzott, hanem a vágy: az, hogy mindennél jobban szeresse Krisztust. Nem engedte, hogy Jézus szépsége, más szóval szerető tekintete vonzza őt (vö. Mk 10,21).

Mennyire fontos volna, hogy a kezdeti és a folyamatos képzésünkben segítsük egymást abban, hogy az engedelmességet, a szegénységet, a tisztaságot és az alázatot úgy értsük, és úgy éljük, mint területeket, ahol Krisztus szépségét jobban szeretjük minden másnál, ami vonzó! Csak így lehetséges, hogy ezek a döntéseink és erényeink

ne maradjanak meddő, hanem megtestesüljön bennük a szeretet egy tanúságtétele, amely lehetővé teszi másoknak is, hogy meglássák az Úr valódi arcát.

A világnak szüksége van Isten Országára, szüksége van arra, hogy az alázatos, keresztre feszített és feltámadt Király uralkodjék benne, aki nem tud mást, csak szeretni, és aki szeretetében megmenti az embert. Arra vagyunk meghívva, hogy vágyjunk Krisztust látni, mert Őt látva, az Ő közöttünk lévő jelenlétét fölismerve, maga az Isten Ország tud belépni a világba. Aki Krisztust nézi, megváltoztatja a világot.

Világosság, a nemzetek megvilágosítására

Az életünket a Krisztussal való találkozásnak szentelni, ez tehát a megszentelt élet alapvető feladata és kegyelme. Valóban erre a célra összpontosul az imaéletünk és minden munkálkodásunk? Valóban a Vele való találkozás vágya-e a legfőbb irányultságunk az életünk minden területén és a hivatásunkban, a liturgiában vagy a munkában, a magányban vagy a testvéri együttlétben, a közösségen belül, vagy a világgal való kapcsolatunkban? A Krisztussal való találkozás az egyetlen tapasztalat, amely képes egyesíteni mindazt, amit élünk, és azáltal, hogy mindent egyesít, képes bennünket egy olyan új élet örömteli és derűs tanúivá tenni, amely másként lehetetlen volna. Ha Vele vagyunk kapcsolatban, a százsorosot kapjuk minden emberi kapcsolatban és minden helyzetben. Az Isten Országáért vállalt szüzesség éppen azt jelenti, hogy az Úrral való találkozás elsőbbségének szenteljük magunkat, aki mindenben termékenyvé tesz bennünket, és segíti Krisztus Testének, az Egyháznak minden tagját abban, hogy teljességgel és termékenyen élje meg a hivatását.

Ha van valami, amelynek elmélyítésére meg vagyunk hívva az Egyház és a világ iránti szeretetből a Megszentelt Élet Évében, akkor, azt hiszem, a Krisztussal való találkozás az. Mindaz, aki mindenről lemond, hogy megvegye ezt a kincset, észreveszi, hogy ezt a kincset, mint mindenkiért kapott ajándékot birtokolja.

A tíz szűz eszkatológikus példabeszédében, akik a vőlegényt várják, Máté 25,1-13-ban, az öt szűz bölcsessége, akik beléphettek a menyegzőre, alapvetően abban áll, hogy ők komolyan vették a Vőlegénnyel való találkozást és ezért elég olajat vittek magukkal. A balga szűzek ezzel szemben nem tettek meg minden erőfeszítést azért, hogy készen álljanak a Vele való találkozásra. Azok azonban, akiknek elég olajuk volt és ezért égett a lámpásuk másokat is megvilágíthattak Krisztust váró fényükkel, és életük reményével, amelybe belép majd a Vőlegény. A keresztény virrasztás olyan lámpás, amely Krisztusnak meggyújtva mindent megvilágít és mindenkit magunk körül, mindenkinek megmutatva, hogy az Úrral való találkozásra lettünk teremtve és arra, hogy egyesüljünk Ővele, aki eljön. Az egész valóság, az egész emberiség azért van, hogy befogadja Krisztust, az Urat. Valóban ennek vagyunk tanúi a világ számára?

A tíz szűzről szóló példabeszéd középpontjában, egy adott pillanatban felhangzik a kiáltás: „Itt a vőlegény, gyertek ki elébe!” (Mt 25,6). Olyan kiáltás ez, amely mindenkit fölébreszt álmából az éjszaka közepén. Olyan kiáltás, amelyről senki sem tudja, hogy honnan jön, kívülről, vagy a ház belsejéből. Talán azért, mert az a kiáltás ez, amelyet maga Isten mond ki az egész világ számára, és amelyet a teljes valóság visszhangzik. Isten és az egész teremtés kiáltja nekünk az élet alapvető feladatát: lépünk ki az

álmodunkból, a kényelmes házunkból, hogy beleegyezzünk a Krisztussal való találkozásba, aki már az ajtóban áll és kopogtat, hogy beléphessen. Aki Őt befogadja, az nem lesz kivéve mindennapi valóságából: inkább belép oda, miként az okos szüzek, csak hogy a Vőlegénnyel együtt lép be, hogy a hétköznapi valóság az Isten emberiséggel, velünk és mindenkiel megélt menyegzőjének a helyévé váljon.

Minden nap újra föl kell ébrednünk és föltennünk magunknak a kérdést, hogy miben kell kilépnünk önmagunkból ahhoz, hogy siethessünk találkozni Krisztussal, és így lehetővé tegyük Neki, hogy belépjen a napunkba és megünnepelhesse a Vele való közösség folytonos ünnepét mindenben, mindenkiel, mindig.

Tudjuk – és szent Benedek nem szűnik meg emlékeztetni rá –, hogy Krisztus azt akarja, hogy lépünk ki önmagunkból, hogy a másokban találkozzunk Ővele, a szegényben, aki a figyelmünket, a szeretetünket, az időnkét és a képességeinket kéri. Tudjuk, hogy azt kéri, hogy menjünk ki Elé a közösségi élet minden területén, kezdve a közös imádsággal, de az engedelmisségekben, a csendben, a sok haszontalan és káros kikapcsolódásunkról való lemondásban is. Tudjuk, hogy Krisztus azt kéri, hogy menjünk ki Elé azáltal is, hogy a figyelmes hallgatás és a szeretet terét alakítjuk ki Számára a szívünkben. Milyen messze tudunk lenni a szívünktől, amely arra van, hogy Istennel találkozzon!

„Itt a Vőlegény, gyertek ki Elébe!”

Talán úgy kellene értenünk a szegénységet, az engedelmisséget, a tisztaságot és a közösségi stabilitást, amelyet vallunk, és az egész bencés „*conversatio morum*”-ot, mint egy „kimenetel Krisztus, a Vőlegény elé”, hogy találkozzunk Vele. Ez segítene abban, hogy a hivatásunkat igaz módon, alázatosan és lángoló lelkesedéssel éljük. Ez segítene kilépnünk az álmodunkból, az éjszakából, mint meggyújtott lámpások, amelyek valóban képesek megvilágítani az egész világot.

A Karácsonyi idő az Úr bemutatásának főünnepével zárul, amely a megszentelt élet ünnepe is. Az agg Simeon, az ő kantikumában, amelyet az Egyház a kompletóriumban imádkoztat velünk, a megszentelt élet példaképe, hiszen ő csak azért élt, hogy láthassa Krisztust, és Őt meglátva, látta Benne a világosságot „a nemzetek megvilágosítására” (Lk 2,32).

Éppen ez a mi hivatásunk lényege, az a pont, amelyhez mérve ellenőriznünk kellene a hűségünket, egész elköteleződésünket: azért élni, hogy meglássuk Krisztusban az Arcot, a Fényt, amely teljességet ad minden ember életének. És Őt látva, megmutatni Őt mindenkinek.

Az Advent és a Karácsonyi ünnepek, valamint a Megszentelt Élet Éve, adják meg, hogy elmélyítsük találkozásunkat Jézussal, mindig, mindenkiel és mindenben, és jobban szeressük Őt minden másnál, az egész emberiség iránti szeretetből!

A ti

Fr. Mauro-Giuseppe OCist
Generális Apátotok